

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 20 D. NUTARIMO NR. 722 „DĖL
BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS SRITIES VEIKLOS LICENCIJŲ IR LEIDIMŲ
IŠDAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU –
PROJEKTAS)**

(TAP NR. 21-168; TAIS NR. 20-14230(2))

Nr.
Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Projektu keičiamų Branduolinės energetikos srities veiklos licencijų ir leidimų išdavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) turinį (pvz., papildoma leidimo, nurodyto Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 8 punkte, išdavimo tvarka), turėtų būti papildytas (patikslintas) Taisyklių 1 punkte nurodytas Taisyklių reguliavimo dalykas.

2. Kadangi Taisyklių 4 punkte nurodytas licencijas turi teisę gauti tik juridiniai asmenys, manytume tikslinga būtų formuluotę „*pareiškėjas (juridinis asmuo)*“ vartoti Projektu keičiamų Taisyklių 4 punkto pirmojoje pastraipoje. Analogiška pastaba ir dėl Taisyklių 21 punkto.

Kita vertus, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo siūlytina įvertinti, ar Taisyklėse nuosekliai vartojamos formuluotės „*pareiškėjas*“ , „*pareiškėjas (juridinis asmuo)*“, „*licencijos ar leidimo turėtojas (juridinis asmuo)*“, „*leidimo turėtojo (fizinio asmens)*“ Branduolinės saugos įstatyme nustatytų apribojimų dėl licencijų ar leidimų išdavimo tik juridiniams asmenims aspektu. Be to, siūlytume įvertinti, ar nėra prieštaravimo tarp Taisyklių 31.4 papunkčio, kuriame nurodoma, kad leidimo turėtoju gali būti ir fizinis asmuo, ir Taisyklių 23 punkto, kuriame nurodoma, kad paraiška turi būti pasirašyta „*pareiškėjo atstovo*“.

3. Iš Projekto lydimosios medžiagos nėra aišku, kokių tikslu siūloma papildyti Taisyklės 4.2.4 papunkčiu ir nurodyti, kad dokumentų teikimo grafike turėtų būti nurodyta ir „*dokumentų teikimo eiliškumas, kai teikiami tarpusavyje susiję dokumentai*“, nes galiojančių Taisyklių 4.2.3 papunktyje nustatyta, kad dokumentų teikimo grafike nurodomos dokumentų pateikimo VATESI datos. Kita vertus, nėra atskleistas formuluotės „*tarpusavyje susieti dokumentai*“ turinys.

4. Atkreipiame dėmesį, kad Branduolinės energijos įstatyme nuo 2020 m. sausio 1 d. buvo pakeista „*branduolinės energetikos objekto statinio*“ sąvoka, o Branduolinės energijos įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „*branduolinės energetikos objekto statinių statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto ir griovimo projektams privaloma ekspertizė, kuri atliekama*

vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis ir vykdoma prieš projekto derinimą“. Vadovaujantis šiomis nuostatomis, siūlome įvertinti, ar Projektu keičiamų Taisyklių 7.2, 16.2, 18.2, 19.2 papunkčių nuostatos, kad pareiškėjas privalo pateikti „*branduolinės energetikos objekto statinio projektą ir šio projekto ekspertizės aktą, jei vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu projekto ekspertizė privaloma*“ dera su minėtomis Branduolinės energijos įstatymo nuostatomis.

Šiame kontekste siūlome įvertinti ir tikslinti ir Projekto 1.14 papunktyje dėstomą Taisyklių 20¹.5 papunktį.

5. Siekiant Taisyklių nuostatų suderinamumo su Branduolinės saugos įstatymu ir vengiant įstatymo nuostatų perrašymo, siūlytina tikslinti Projekto 1.5 papunktyje dėstymo Taisyklių 7.16 papunkčio redakciją arba tiksliai nurodant, kad neteikiamas radionuklidų išmetimo į aplinką planas, jeigu saugos analizės ataskaitoje pagrindžiama, kad iš branduolinės energetikos objekto normalaus eksploatavimo sąlygomis radionuklidų išmetimų į aplinką nebus, arba daryti nuorodą į Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio 13 dalį. Analogiška pastaba ir dėl Taisyklių 8.14 papunkčio.

6. Siekiant Taisyklių nuostatų tarpusavio suderinamumo, analogiškai Projekto 1.6 papunktyje keičiamo Taisyklių 7.24 papunkčio pataisymams turėtų būti tikslinami ir Taisyklių 8.17, 16.17 ir 18.18 papunkčiai.

7. Siekiant Taisyklių nuostatų nuoseklumo, siūlome Taisyklių 17 punkte po žodžio „*visus*“ įrašyti žodį „*Taisyklių*“.

8. Siekiant Taisyklių nuostatų pagrįstumo ir aiškumo siūlytina Projekto lydimajame medžiagoje detaliau išdėstyti Projekto 1.9, 1.11, 1.13 papunkčiuose keičiamų Taisyklių 18.13, 19.6, 20.2 papunkčių nuostatų pagrindimą bei įvertinti, ar pareiškėjams praktikoje bus suprantama, kokiais kriterijais ir kur nustatytais turėtų būti vadovaujamasi rengiant laisvos formos deklaraciją, kad ypač svarbios zonos yra patikrintos, ar jose nėra neteisėtus veikos priemonių.

9. Siekiant Taisyklių nuostatų pagrįstumo, siūlome Projekto lydimajame medžiagoje pateikti Projekto 1.12 papunktyje dėstomo Taisyklių 19.14 papunkčio pagrindimą ir įvertinti pereinamųjų nuostatų tikslingumą, nes pareiškėjui siūlomas nustatyti papildomas įpareigojimas pateikti dokumentus.

10. Vertinant Projekto 1.14 papunktyje dėstomą Taisyklių 20¹ punktą, kuriame nustatomi dokumentai, kuriuos privalo pateikti pareiškėjas siekdamas gauti Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 8 punkte nustatytą leidimą, siūlytina:

10.1. Taisyklių 20¹.1 papunktyje nurodoma, kad pareiškėjas turi pateikti arba „*branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo projekto aprašą*“ arba „*dezaktyvavimo ir (ar) išmontavimo darbų, vykdomų branduolinės energetikos objekto galutinio sustabdymo metu,*

aprašą“. Sistemiškai vertinant Taisyklių nuostatas, siūlytina įvertinti, ar branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo projekto aprašo pateikimas būtų pakankamas dokumentas, įvertinant ir tai, kad šis aprašas teikiamas tik siekiant gauti licenciją, nurodytą Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte, pagal Taisyklių 8.19 papunktį (kai branduolinės energetikos objektas yra kitas nei branduolinė elektrinė ar branduolinės elektrinės energijos blokas). Tuo tarpu pagal Branduolinės saugos įstatymo 23 straipsnio 12¹ dalį „leidimas išduodamas šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų licencijų turėtojams“;

10.2. abejotina, ar Taisyklių 20¹.4 papunktis dera su Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio 13 dalies nuostata;

10.3. tikslinti redakciniu aspektu, pvz., vietoje formuluotės „darbams įgyvendinti“ vartotina formuluotė „darbams atlikti“, nėra atskleistas formuluotės „*bendroji ekspertizė*“ turinys, nėra aišku, kuo skiriasi Taisyklių 20¹.2 ir 20¹.3 nurodyti darbai ir Taisyklių 20¹.4 nurodyti „planuojamus darbus“, Taisyklių 20¹.5 papunkčio redakcija kalbos stiliaus aspektu nedera su Taisyklių 20¹ punkto pirmąja pastraipa.

11. Siekiant teisės akto aiškumo, siūlytume detaliau pagrįsti Projekto 1.15 papunktyje dėstomo Taisyklių 21.1 papunkčio nuostatą, kurioje atsisakoma pareiškėjų duomenų tikrinimo *Juridinių asmenų registre*, motyvuojant tuo, kad pareiškėjai dažniausiai yra valstybės įmonė, biudžetinė ar viešoji įstaiga, todėl VATESI galėtų naudotis ir valstybės valdymo institucijų skelbiamais bei pateikiamais duomenimis. Manytume, kad tokiu atveju praktikoje neišvengtume klaidų ar netikslios informacijos naudojimo. Be to, pagal Civilinio kodekso 2.63 straipsnį juridinis asmuo laikomas įsteigtu nuo jo įregistravimo *Juridinių asmenų registre*. Šiame kontekste aktualu, kad ir Taisyklių 34.1 papunktyje nustatyta pareiga pareiškėjui pateikti informaciją, kad rekvizitų pakeitimai yra užregistruoti *Juridinių asmenų registre*.

12. Siekiant teisinio reguliavimo pagrįstumo ir aiškumo, siūlytina pateikti Projekto 1.16 papunktyje dėstomo Taisyklių 23 punkto, kuriame atsisakoma reglamentuoti paraiškos ir dokumentų pasirašymo būdus, pagrindimą.

13. Projekto 1.25 papunktyje dėstomą Taisyklių 49 punktą siūlytina suderinti su Viešojo administravimo įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi.

14. Projekto teikime nurodoma, kad siekiama Taisyklės suderinti su Viešojo administravimo įstatymu ir sudaryti galimybę išduoti elektronines licencijas ir leidimus. Viešojo administravimo įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „*administraciniai sprendimai dėl licencijų priimami Licencijų informacinėje sistemoje*“, todėl Projekto 1.26 papunktyje dėstomame Taisyklių 52 punkte siūlytina nustatyti, kad sprendimai (išduoti licenciją ar leidimą, atsisakyti išduoti licenciją ar leidimą ir kt.) priimami Licencijų informacinėje sistemoje.

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, siūlytina Taisyklių suderinimo su Viešojo administravimo įstatymo 29 straipsniu aspektu peržiūrėti (tikslinti) ir kitas Taisyklių nuostatas, pvz., Taisyklių 45 punktą.

Be kita ko, remiantis teisėkūros sistemiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigalioję kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, taip pat siekiu sukurti vientisą, nuoseklią ir veiksmingą teisės sistemą, turėtų būti priimami Viešojo administravimo įstatymo 29 straipsnio įgyvendinamieji teisės aktai (Ekonomikos ir inovacijų ministerija rengia Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų pakeitimo projektą, TAIS Nr. 20-12192(2)).

14. Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 5, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 36, 39-1 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo 12 straipsnio 2 ir 3 dalyje yra aptarti šio įstatymo pakeitimų taikymo pradėtoms procedūroms klausimai. Siūlome įvertinti pereinamųjų nuostatų poreikį kitoms, su minėto įstatymo įgyvendinimu nesusijusioms Projekto nuostatomis, pvz., Projekto 1.4, 1.9, 1.11, 1.12 ir kt. papunkčiams.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Projekto 2 punkte nustatytas kai kurių Projekto nuostatų įsigaliojimas *2021 m. gegužės 1 d.*, nors ne visos šios nuostatos yra susijusios su Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 5, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 36, 39-1 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo, kuris įsigalioja 2021 m. gegužės 1 d., įgyvendinamu. Todėl siūlome pateikti kitų Projekto nuostatų (pvz., 1.4, 1.12 ir kt. papunkčių) įsigaliojimo datos pagrindimą, be kita ko, įvertinant Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatą dėl teisės aktų, keičiančių ar nustatančių naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, įsigaliojimo datų ir terminų.

Teisės grupės patarėja

Erika Vaivadienė